

Forslag

til

Lov om erhvervelse af fast ejendom til fritidsformål.

Fremsat den 9. februar 1972 af *boligministeren*.

Kapitel 1. Erhvervelse af arealer.

§ 1. Staten kan erhverve eller yde lån til erhvervelse af faste ejendomme, som det har betydning at råde over til fremme af befolkningens rekreative interesser, herunder ved bevarelse af landskaber og tilvejebringelse af arealer til sommerhusbebyggelse, feriecentre, campingpladser, kolonihaver og almene rekreative formål.

§ 2. Til varetagelse af de i § 1 nævnte formål kan staten inden for et årligt beløb af 100 mill. kr.

- 1) erhverve ejendomme,
- 2) yde lån til kommuner eller amtskommuner til erhvervelse af ejendomme,
- 3) yde lån til selskaber og foreninger m. v. med almenyttigt formål til erhvervelse af ejendomme.

§ 3. Økonomi- og budgetministeren fastsætter vilkårene for lån i henhold til § 2, nr. 2 og 3.

Kapitel 2. Forkøbsret.

§ 4. Med henblik på at sikre staten adgang til at erhverve arealer som nævnt i § 1 kan boligministeren eller den, han bemyndiger hertil, bestemme, at nærmere angivne ejendomme, som er beliggende i landzone eller i områder, som ved bygningsvedtægt eller byplanvedtægt er udlagt til sommerhusbebyggelse (sommerhusområder), pålægges forkøbsret for staten.

Stk. 2. Ejerne af de pågældende ejendomme underrettes om forkøbsretten. Forkøbsretten tinglyses på ejendommene.

Boligmin. j. nr. 2. kt. A. 53-60-1971.

Stk. 3. Forkøbsretten respekterer private forkøbsrettigheder og køberettigheder, der er tinglyst før datoen for lovforslagets fremsættelse, men går i øvrigt forud for andre rettigheder over ejendommen, uanset hvornår disse er stiftet.

§ 5. Forkøbsretten gælder ved enhver erhvervelse af ejendommen eller af en del af denne. Forkøbsretten kommer dog ikke til anvendelse,

- 1) når erhververen er staten eller en kommune,
- 2) når ejendommen erhverves af en person ved arv, ved overtagelse til hensiddende i uskiftet bo eller ved deling af fællesbo, eller
- 3) når erhververen er den hidtidige ejers ægtefælle eller er beslægtet eller besvogret med den hidtidige ejer i op- eller nedstigende linje eller i hans sidelinje så nær som søskende eller disses børn.

§ 6. Reglerne i §§ 21-26 i lov nr. 181 af 28. april 1971 om statens udlån til jordbrugsmæssige formål m. m. finder anvendelse med hensyn til ejendomme, der er pålagt forkøbsret efter § 4. De funktioner, som efter den nævnte lovs §§ 21, 22 og 24 er henlagt til landbrugsministeren eller statens jordlovsudvalg, udøves dog af den myndighed, der har pålagt forkøbsretten efter § 4.

Kapitel 3. Ekspropriation.

§ 7. Boligministeren eller den, han bemyndiger hertil, kan ekspropriere en ejen-

dom i landzone eller i et sommerhusområde, når det er af væsentlig betydning at råde over ejendommen for at sikre gennemførelsen af en iværksat planlægning til fremme af de formål, der er nævnt i § 1.

Kapitel 4. Ikrafttræden.

§ 8. Loven træder i kraft ved bekendtgørelsen i Lovtidende.

§ 9. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget.

Almindelige bemærkninger.

Som led i bestræbelserne for at sikre befolkningens rekreative behov søger regeringen ved det foreliggende lovforslag hjemmel til at gennemføre en mere *aktiv rekreativ politik* gennem statslig erhvervelse af eller udlån til kommuners og almennyttige selskabers erhvervelse af faste ejendomme, som det har betydning at råde over til fremme af befolkningens rekreative interesser. Der tænkes hermed på arealer, der er egnede til at udnyttes som feriecentre, marinaer, campingpladser m. v., eller som kan indgå i de kommende naturparker (d. v. s. større landskaber og andre områder, der på grund af deres landskabelige værdi eller beliggenhed har væsentlig betydning for almenheden, jfr. naturfredningslovens § 1). Der tænkes endvidere på arealer, som er mindre egnede til rationel landbrugsmæssig drift, men er af rekreativ interesse, samt på skovejendomme — fortrinsvis mindre — som er egnede til i første række at tilfredsstille rekreative behov.

Lovforslaget må ses i sammenhæng med forslaget til lov om sommerhuse og camping m. v., forslaget til lov om ændring af lov om by- og landzoner og forslaget til lov om udnyttelse af sten, grus og andre naturforekomster i jorden og på søterritoriet. Disse forslag tilsigter at *udbygge* beskyttelsen af de danske naturressourcer, navnlig på baggrund af den forventede øgede efterspørgsel efter jord ved Danmarks eventuelle indtræden i De europæiske Fællesskaber. Beskyttelsen af naturressourcerne og det åbne land vil således blive baseret på principperne i den gældende lovgivning, bl. a. by- og landzoneloven, naturfredningsloven og landbrugsloven, idet denne lovgivning samtidig udbygges.

Det forekommer imidlertid regeringen påkrævet, at man *supplerer* disse love, der gennemgående er af restriktiv art, med foranstaltninger, der tilstræber at udvide adgangen for befolkningen til at udøve fritidsaktiviteter.

Formålet hermed er i første række at medvirke til jorderhvervelser, således at de nødvendige arealer er til rådighed med henblik på etablering af feriecentre, kolonihaver og campingpladser m. v. For

at forstærke det offentliges aktive indsats på dette område taler, at den traditionelle sommerhusbebyggelse er ret arealkrævende i forhold til intensiteten af dens benyttelse, og at der derfor er behov for også andre og mere rationelle former for fritidsbeboelse.

Man tilsigter endvidere at fremme etableringen af de i naturfredningsloven instituerede naturparker, hvor den rekreative udnyttelse i almindelighed ikke er knyttet til bosætning.

Lovforslaget betegner ikke et brud med den hidtidige linie. Også efter den gældende lovgivning har staten gennem mange år medvirket til at forøge mulighederne for en aktiv indsats på det rekreative område. Dette gælder således ved jorderhvervelser i henhold til naturfredningslovens § 61 og ved landbrugsministeriets erhvervelser gennem statens jordlovsudvalg af jord til havekolonier. Der tilsigtes ikke ved det foreliggende lovforslag nogen opgivelse eller begrænsning af den hidtidige aktivitet i så henseende. Derimod stiler man — markeret ved et særligt lovforslag — mod at *forøge* og fordele indsatsen over en bred front i nøje sammenhæng med den planlægning af arealanvendelsen, som finder sted i stadig stigende grad.

Behovet for arealer til feriecentre, kolonihaver, campingpladser m. v. og til sikring af kerneområderne i naturparkerne er betydeligt, og det vil af økonomiske grunde næppe være muligt med statslig støtte at imødekomme behovet fuldt ud. Men en bevidst og aktiv indsats kombineret med en planlægning og en udnyttelse af bestemmelserne i planlægningslovgivningen vil kunne medføre de tilsigtede forøgede udnyttelsesmuligheder og valgmuligheder for en videre kreds af befolkningen, samtidig med at de begrænsede naturressourcer beskyttes ved at komme i offentlig eje.

På baggrund af den stedfindende udvikling er regeringen indstillet på at lade de mulige udnyttelsesformer af erhvervede arealer undersøge nærmere med henblik på en rationel og økonomisk udnyttelse, herunder om staten bør medvirke til f. eks. bygge-

Regeringen finder, at de nævnte hensyn bedst tilgodeses ved en udnyttelse af arealerne ved hjælp af almennyttige selskaber o. lign. Regeringen har imidlertid fundet, at der foreløbig bør gøres en indsats for at erhverve de omhandlede arealer til offentligt eje. Med de bevillinger, der kan stilles til rådighed, vil der kunne blive tale om erhvervelser i hvert fald af de ejendomme, som kan betragtes som kernepunkter i et interesseområde, eller som er særligt truede. Der påregnes anvendt ca. 100 mill. kr. årligt.

Det er regeringens tanke, at de nævnte årlige bevillinger efter behov og med hensyntagen til muligheden for en hensigtsmæssig udnyttelse indtil videre skal fordeles mellem boligministeriet, landbrugsministeriet og ministeriet for kulturelle anliggender — som ovenfor nævnt dog således, at der ikke derved sker nogen begrænsning i den aktivitet, som de pågældende ministerier i øvrigt udøver i henhold til anden lovgivning eller andre bevillinger. Denne ordning foreslås, for at jorderhvervelser i henhold til loven skal kunne foretages så hurtigt som muligt. På længere sigt vil tilrettelæggelsen af lovens administration være afhængig af resultaterne af en undersøgelse af mulighederne for en rationalisering af statens jorderhvervelser i det hele taget.

Det fremgår af lovforslaget, at de beløb, der stilles til rådighed for jorderhvervelser i henhold til loven, alternativt skal kunne anvendes til statens erhvervelse af arealer og som udlån til kommuner, amtskommuner og almennyttige selskaber o. lign. til disses erhvervelse af arealer. Erhvervelserne må finde sted i overensstemmelse med den løbende planlægning af arealanvendelsen, og også i tilfælde af statslige erhvervelser må der forudsættes fornøden forudgående kontakt med de lokale planlægningsmyndigheder. Regeringen er opmærksom på, at det ved aftaler og planlægning må undgås, at der ved det offentliges opkøb finder en indbyrdes konkurrence sted.

Arealer af interesse påregnes først og fremmest erhvervet i det fri marked. Den igangværende langsigtede planlægning vil kunne medvirke til, at de pågældende ejendomme erhverves på et så tidligt tidspunkt, at erhvervelsessummen ikke indbefatter en merpris som følge af forventning om anden udnyttelse af ejendommen end den hidtidige.

Det vil imidlertid være af væsentlig betydning, at der sikres det offentlige mulighed for at erhverve arealer, der er særligt egnede til rekreativ udnyttelse, også i tilfælde af at der fra anden side vises interesse for køb af sådanne arealer. Det foreslås derfor, at nærmere angivne ejendomme i landzoner eller sommerhusområder skal kunne pålægges forkøbsret for staten. Der kan blive tale om enkelte

ejendomme eller samtlige ejendomme i et vist mindre område. Der vil derved blive mulighed for at sikre, at staten senere kan indtræde i en indgået handel i køberens sted, såfremt det efter en konkret vurdering på det pågældende tidspunkt findes ønskeligt med henblik på varetagelsen af lovens formål, at ejendommen kommer i offentligt eje.

Udøvelsen af en forkøbsret forudsætter, at ejeren af en ejendom har truffet aftale om salg af ejendommen. Der kan imidlertid forekomme tilfælde, hvor det af hensyn til varetagelsen af lovens formål vil være af væsentlig betydning, at det offentlige kan få rådighed over en ejendom, om hvilken der ikke er indgået en handel. Lovforslaget indeholder derfor tillige en begrænset ekspropriationshjemmel.

Arbejdet med lovens administration må påregnes at ville medføre et ikke ubetydeligt merarbejde navnlig i boligministeriet, men også i landbrugsministeriet og ministeriet for kulturelle anliggender. Der vil endvidere blive tale om udgifter for landbrugsministeriet til fremskyndelse af færdiggørelsen af den retskredsvis fredskovskonstatering, som vil være af betydning under lovens administration.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Til § 1.

Bestemmelsen afgrænser de formål, hvortil staten kan erhverve fast ejendom eller yde lån til erhvervelse af fast ejendom i henhold til loven.

Til § 2.

Midlerne til statens ejendomserhvervelser og til lån henholdsvis til kommuner eller amtskommuner og til selskaber og foreninger med almennyttige formål til erhvervelse af ejendomme forudsættes tilvejebragt ved bevilling på de årlige finanslove.

Da man ikke på tidspunktet for udarbejdelsen af det årlige finanslovsforslag kan forudse, hvorledes fordelingen mellem statens egne ejendomserhvervelser og lån til erhvervelser vil blive, ligesom man heller ikke kan forudse, inden for hvilken ministers ressort dispositionerne vil finde sted, er det hensigten at opføre et samlet beløb på økonomi- og budgetministerens finanslovsparagraf, blandt de øvrige bevillingsreserver. Fordelingen af beløbet mellem de berørte ministre — og de nærmere vilkår for anvendelsen deraf — forudsættes i det enkelte finansår fastlagt efter forelæggelse for finansudvalget.

Der forudsættes i øvrigt tilvejebragt en ordning, hvorved de pågældende ministre kan disponere inden for den givne ramme, uden at de enkelte erhvervelser skal forelægges finansudvalget. En sådan

ordning svarer til praksis ved jordfondens erhvervelser i henhold til kapitel II i lov om statens udlån til jordbrugsmæssige formål m. m. (lov nr. 181 af 28. april 1971) og vil være nødvendig, såfremt der skal kunne foretages erhvervelser med meget kort varsel, således som det f. eks. altid vil være tilfældet ved udnyttelse af statens forkøbsret.

Den årlige ramme for udgifterne i henhold til loven påregnes i gennemsnit at ville udgøre 100 mill. kr.

Til § 3.

Man har ikke fundet det muligt i loven at fastsætte de nærmere vilkår for udlån i henhold til § 2, nr. 2 og 3. Udgangspunktet må være, at lånene skal forrentes efter den til enhver tid gældende markedsrente, og at afvikling skal ske over en passende årrække. Imidlertid kan der forekomme tilfælde, hvor fastsættelsen af særlige vilkår vil være nødvendig eller ønskelig for gennemførelsen af en given erhvervelse, og det foreslås derfor, at økonomi- og budgetministeren bemyndiges til at fastsætte vilkårene for de omhandlede lån.

Til § 4.

Bestemmelsen i *stk. 1* hjemler adgang til at pålægge forkøbsret som led i varetagelsen af de i § 1 nævnte formål. Efter bestemmelsen kan forkøbsret pålægges ejendomme, der er beliggende i landzone eller i et sommerhusområde. Det er forudsat, at udpegningen af de ejendomme eller områder, som skal undergives forkøbsret, normalt sker i nøje tilknytning til den løbende planlægning af anvendelsen af arealer til rekreative formål. Det er således ikke muligt på forhånd at udpege de arealer, hvor forkøbsretten skal finde anvendelse. Pålæg af forkøbsret må derfor i almindelighed ske på grundlag af en konkret vurdering af, om det med udgangspunkt i den foreliggende planlægning vil være hensigtsmæssigt for opnåelse af de i § 1 nævnte formål, at der sikres det offentlige en forlods adgang til at erhverve den eller de pågældende ejendomme i tilfælde af ejerskifte. Dette hovedsynspunkt udelukker imidlertid ikke, at forkøbsret også kan pålægges ud fra mere generelle kriterier. Man kunne eksempelvis forestille sig, at forkøbsret pålægges alle skovejendomme efter visse størrelseskriterier.

Da det er hensigten, at forkøbsret kun skal pålægges i relativt begrænset omfang og specielt med henblik på ejendomme eller områder, der er særligt egnede til rekreativ udnyttelse, er det ikke fundet påkrævet at undtage ejendomme under en vis arealstørrelse fra adgangen til pålæg af forkøbsret. Det er imidlertid forudsat, at forkøbsret

kun undtagelsesvis vil blive pålagt ejendomme med et areal, der ikke overstiger den sædvanlige arealstørrelse for parcel- eller sommerhuse.

Under hensyn til forkøbsretsordningens nære forbindelse med planlægningslovgivningen foreslås beføjelsen til at pålægge forkøbsret henlagt til boligministeren, som har hovedansvaret for den fysiske planlægning af arealanvendelsen i hele landet. Det er imidlertid hensigten, at tilrettelæggelsen og administrationen af forkøbsretsordningen skal ske i snævert samarbejde med de øvrige interesserede ministerier, først og fremmest ministeriet for kulturelle anliggender og landbrugsministeriet.

For at opnå en smidig administration foreslås det endvidere, at forkøbsret skal kunne pålægges af andre offentlige myndigheder efter bemyndigelse fra boligministeren.

I den gældende lovgivning findes bestemmelser om forkøbsret i loven om statens udlån til jordbrugsmæssige formål m. m. (udlånsloven). Efter denne lov kan forkøbsret pålægges med henblik på varetagelsen af visse landbrugsmæssige formål, nemlig fremskaffelse af jord til supplering af bestående jordbrug og tilvejebringelse af en bedre jordfordeling. Adgangen til at pålægge forkøbsret efter udlånsloven vil ikke blive berørt af det foreliggende forslag. Under hensyn til de forskelligartede formål, som tilsigtes opnået med forkøbsretsreglerne i udlånsloven og i det foreliggende lovforslag, kan det ikke antages, at eksistensen af 2 sæt regler om forkøbsret vil give anledning til praktiske vanskeligheder.

Bestemmelsen i *stk. 3* medfører, at private forkøbsrettigheder og køberettigheder, der er tinglyst efter lovforslagets fremsættelse, viger for statens forkøbsret.

Til § 5.

Bestemmelsen angiver de erhvervelser, som er undtaget fra forkøbsretten. For de private erhvervelsers vedkommende drejer det sig om arveerhvervelse og familieoverdragelser. Bestemmelsen svarer til udlånslovens § 20, stk. 3.

Til § 6.

Bestemmelsen medfører, at udlånslovens regler om fremgangsmåden i forbindelse med udøvelsen af forkøbsret bringes til anvendelse på forkøbsretten i henhold til lovforslaget. Dette indebærer bl. a., at afgørelsen af, om forkøbsret vil blive gjort gældende, skal træffes snarest efter, at erhvervelsesdokumentet er forelagt, og at forkøbsretten ikke kan gøres gældende, hvis der ikke inden 4 uger efter modtagelsen af erhvervelsesdokumentet er givet meddelelse herom.

Reglerne i udlånslovens § 24 om fastsættelse af vederlaget ved taksation vil ligeledes finde anvendelse ved forkøbsret efter lovforslaget. Det samme gælder bestemmelserne om ejerens adgang til at nægte at vedstå handelen i tilfælde, hvor den aftale, som er indgået med tredjemand, ikke er et rent køb, der alene vedrører den ejendom med tilbehør, som er undergivet forkøbsret.

Til § 7.

Som fremhævet i de almindelige bemærkninger forudsættes det, at de ejendomme, der i medfør af § 1 skal henføres til offentlig eje, i alt væsentligt kan erhverves ved køb i det frie marked. Regeringen mener, at de pågældende myndigheder med deres kendskab til den planlægningsmæssige sammenhæng og deres medvirken i planlægningen vil være i stand til at få købsforhandlinger ført til en afslutning og til at erhverve ejendomme eller arealer til en efter de lokale forhold rimelig pris.

Imidlertid har regeringen fundet det påkrævet, at der tillige bliver skabt mulighed for at erhverve ejendomme ved ekspropriation. Efter forslaget skal ekspropriation dog kun kunne ske, når det er af væsentlig betydning for gennemførelsen af en iværksat planlægning, at ejendommen erhverves af det offentlige. Der skal med andre ord være et væsent-

ligt aktuelt behov for at overtage ejendommen, således at det tilsigtede resultat ikke kan opnås ved at pålægge en forkøbsret. Det forudsættes, at ekspropriation kun bringes til anvendelse, hvis køb ikke kan gennemføres (eller ikke kan gennemføres til rimelige priser). Det er således hensigten, at adgangen til ekspropriation vil blive udnyttet med betydelig tilbageholdenhed.

I lighed med, hvad der er tilfældet med hensyn til forkøbsretten, foreslås beføjelsen til at foretage ekspropriation henlagt til boligministeren eller andre offentlige myndigheder efter bemyndigelse fra boligministeren.

Forslaget berører ikke den eksisterende adgang til at ekspropriere i henhold til naturfredningsloven, byplanloven og bygge-loven. Det er ligesom for forkøbsretten forudsat, at udøvelsen af ekspropriationsbeføjelserne efter disse love og efter det foreliggende lovforslag koordineres gennem løbende kontakt mellem de interesserede myndigheder.

Ekspropriationer sker efter reglerne i lov nr. 186 af 4. juni 1964 om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom. I overensstemmelse med den nævnte lovs § 2 kan ekspropriation benyttes ikke alene til erhvervelse af ejendomsret til arealer, men også til pålæg af rådighedsindskrænkninger m. m.

Bilag 1.

**Uddrag af lov nr. 181 af 28. april 1971, om statens udlån til
jordbrugsmæssige formål m. m.**

§ 21. Til afgørelse af, om forkøbsretten vil blive gjort gældende, forelægges erhvervelsesdokumentet i original eller bekræftet genpart for statens jordlovsudvalg.

Stk. 2. Landbrugsministeren træffer snarest afgørelse om, hvorvidt forkøbsretten skal gøres gældende. Består vederlaget helt eller delvis i andet end pengeydelse, skal meddelelse om, at forkøbsretten gøres gældende, indeholde oplysning om, hvorvidt landbrugsministeren agter at bringe bestemmelsen i § 24, stk. 1, i anvendelse. Er erhvervelsen betinget af andet end ejendommens udstykning eller vederlagets berigtigelse, kan landbrugsministeren udsætte afgørelsen, indtil erhvervelsesdokumentet forelægges på ny uden sådanne andre betingelser. Er der ikke senest på 4 ugers dagen for statens jordlovsudvalgs modtagelse af erhvervelsesdokumentet afgivet meddelelse til ejeren om den trufne afgørelse eller beslutning, kan forkøbsret ikke gøres gældende.

Stk. 3. Indtil spørgsmålet om anvendelse af forkøbsretten er afgjort, kan landbrugsministeren og statens jordlovsudvalg lade ejendommen besigtige.

Stk. 4. Landbrugsministeren fastsætter nærmere regler om de oplysninger, som skal medfølge ved indsendelsen af erhvervelsesdokumentet til statens jordlovsudvalg, og om suspension af den i stk. 2 fastsatte frist, såfremt sådanne oplysninger ikke medfølger.

§ 22. Såfremt der ikke ved anmeldelse til tinglysning af et dokument om erhvervelse af adkomst på en fast ejendom, på hvilken der er tinglyst forkøbsret for staten, forevises fornøden dokumentation for, at forkøbsretten ikke kommer til anvendelse, jfr. § 20, stk. 3, eller erklæring fra landbrugsministeren eller statens jordlovsudvalg om, at forkøbsret ikke gøres gældende, sætter dommeren i overensstemmelse med reglerne i tinglysningsloven en frist til fremskaffelse af dokumentation eller erklæring.

Stk. 2. Landbrugsministeren fastsætter regler om den dokumentation, som skal forevises tinglysningsdommeren.

§ 23. Hvis forkøbsretten gøres gældende, indtræder staten i erhververens rettigheder og forpligtelser med hensyn til ejendommer og dens tilbehør, jfr. tinglysningslovens § 31, stk. 1.

Stk. 2. Erhververen har krav på godtgørelse for de omkostninger, der er forbundet med erhvervelsen. Er ejendommen helt eller delvis overgået til erhververen, overtager staten hans indtægter af ejendommen samt hans udgifter i forbindelse med ejendommens forsvarlige drift og nødvendige vedligeholdelse.

§ 24. I det omfang vederlaget for den erhvervede ejendom ikke består i pengeydelse, kan det af landbrugsministeren forlanges omsat til et pengebeløb, som i mangel af mindelig overenskomst fastsættes af de i lov om bestyrelsen af de offentlige veje omhandlede taksationsmyndigheder.

Stk. 2. Er ejendommen erhvervet helt eller delvis vederlagsfrit, fastsættes det vederlag, som staten skal betale i anledning af ejendommens overtagelse, i mangel af mindelig overenskomst af de i stk. 1 nævnte taksationsmyndigheder.

Stk. 3. Omfatter erhvervelsen tillige fast ejendom, løsøre eller andre formuegoder, som ikke omfattes af forkøbsretten, og er der ikke fastsat særskilt vederlag herfor, skal vederlaget for den ejendom, som overtages af staten, i mangel af mindelig overenskomst fastsættes af de i stk. 1 nævnte taksationsmyndigheder.

Stk. 4. Består vederlaget i andet end penge, kan den hidtidige ejer nægte at vedstå handelen. Det samme gælder i de i stk. 2 og 3 nævnte tilfælde. Meddelelse om, at handelen ikke vedstås, skal afgives til statens jordlovsudvalg senest 8 dage efter, at

ejeren har modtaget underretning om, at forkøbsretten gøres gældende. Hvis overdragelsen ikke vedstås, bortfalder det offentliges pligt til at betale godtgørelse efter § 23, stk. 2. Erhververens udgifter til mægler, advokat, stempling o. lign. kan dog efter bestemmelse af landbrugsministeren godtgøres.

Stk. 5. Gøres forkøbsret gældende over for en pant- eller udlægshaver, som på tvangsauktion har erhvervet ret til at få ejendommen udlagt, kan erhververen forlange, at staten godtgør ham den udækkede del af hans fordring, dog ikke ud over ejendommens værdi. I mangel af mindelig overenskomst fastsættes ejendommens værdi af de i stk. 1 nævnte taksationsmyndigheder.

Stk. 6. En eventuel ret for den hidtidige ejer til at generhverve ejendommen bortfalder.

§ 25. Vilkår i dokumenter vedrørende erhvervelse af fast ejendom, som har til formål at søge statens forkøbsret omgået, kan tilsidesættes, når forkøbsretten gøres gældende.

Stk. 2. Soges bestemmelserne om statens forkøbsret til fast ejendom omgået ved, at en erhverver undlader at søge sin adkomst tinglyst, eller ved aftaler om brugsforhold eller andre retshandler eller i forbindelse med en panthavers overtagelse af den pantsatte ejendom til brugelighed, kan ejendommen kræves overdraget til staten mod et vederlag, der i mangel af mindelig overenskomst fastsættes af de i § 24, stk. 1, nævnte taksationsmyndigheder.

§ 26. Sager angående udøvelse af statens forkøbsret kan anlægges ved den ret, under hvilken ejendommen er beliggende.